

Cyryl i Metody w duchowym dziedzictwie Słowian

Cyryl i Metody w duchowym dziedzictwie Słowian

Materiały III i IV Konferencji Cyrylometodiańskiej w Białej Podlaskiej

(XXIX I XXXIV KONFERENCJE PODLASKIE)

Redakcja
Petar Sotirov

Wydawnictwo Podlaskiej Fundacji Wspierania Talentów
Biała Podlaska 2009

Recenzent
Doc. dr Ivan Chobanov

Książka wydana dzięki wsparciu finansowemu Prezydenta Miasta Biała Podlaska i Ordynariusza
Prawosławnej Diecezji Lubelsko – Chełmskiej Arcybiskupa Abła

Na okładce
Jan Matejko, *Święci Cyryl i Metody*, 1885

ISBN 978-83-923124-1-3

Wydawnictwo Podlaskiej Fundacji Wspierania Talentów
21-500 Biała Podlaska, ul. Piłsudskiego 24
tel. 083 342 69 66

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	9
------------	---

Przemówienia na otwarcie konferencji

Przemówienie Ordynariusza Prawosławnej Diecezji Lubelsko-Chełmskiej Arcybiskupa Abla.....	11
Przemówienie Wiceprezydenta miasta Biała Podlaska Waldemara Godlewskiego.....	13
Przemówienie Dyrektora Instytutu Filologii Słowiańskiej UMCS prof. dr hab. Feliksa Czyżewskiego.....	14

Cyryl i Metody w języku i tradycjach narodów słowiańskich

Tsanko Tsanev Jeszcze raz o starocerkiewnosłowiańskich terminach mošti i pričęštenie.....	17
Видан Николић Misionari Kirilo i Metodije u tradiciji srpskoga naroda..... Misjonarze Cyryl i Metody w tradycji narodu serbskiego	22
Tadeusz Karabowicz Teologiczna tradycja cyrylometodiańska w państwie kijowskim Włodzimierza I Wielkiego.....	33
Албена Вачева, Николай Папучиев Празнуването на Деня на Св. св. Кирил и Методий (1851 – 1945) - културологични акценти..... Świętowanie Dnia Cyryla i Metodego (1851-1945) - akcenty kulturologiczne	49
Владимир Поломац Ћирилометодијевска језичка традиција и српски средњовековни поменици..... Cyrylometodiańska tradycja językowa i serbskie średniowieczne pomenicy	59
Марияна Цибранска-Костова Словесни формули за царската власт през Средновековието: цар Йоан Александър (1331 – 1371)..... Słowne formuły carskiej władzy w Średniowieczu: car Jan Aleksander (1331-1371)	76

Мариола Мостовска Показателната система в езика на Кирил и Методий и в съвременния български и полски език.....	91
System wskazujący w języku Cyryla i Metodego i ich rozwój w języku bułgarskim i polskim	
Robert Bońkowski Alfabet / pismo w Bośni i Hercegowinie (historia i współczesność)	102
Петя Карамфилова Книжовниците от XIV-XV век за делото на Кирил и Методий.....	111
Literaci XIV-XV wieku o dziele Cyryla i Metodego	
Маринела Вълчанова Делото на Кирил и Методий в изследванията на унгарските слависти.....	118
Dzieło Cyryla i Metodego w badaniach węgierskich slawistów	
Stefan Dmitruk Misja św. Cyryla i Metodego na ziemiach polskich w ujęciu podręczników historii w szkołach ponadgimnazjalnych.....	130
Słowiańskie zjawiska językowe, literackie i kulturowe	
Людвиг Селимски За някои фонетични особености на имената на руските старообрядци в България.....	138
O niektórych fonetycznych osobliwościach imion rosyjskich starowierców w Bułgarii	
Daniel Sawicki Śpiew liturgiczny u staroobrzędowców-pomorców.....	153
Robert Bońkowski Była Jugosławia wobec Unii Europejskiej – języki, tradycje, kultura (na przykładzie większościowych wspólnot katolickich)	163
Ludwig Selimski Sufiksy zapożyczone w słowotwórstwie czasownika w języku bułgarskim.....	175
Łukasz Godecki Czy psł. dial. płd. *četa to prasłowo zapomniane przez Słowian zachodnich i wschodnich?	185
Мирослав Михайлов Развой на ятовата гласна в източните родопски говори.....	191
Rozwój samogłoski i we wschodnich gwarach rodopskich	
Валентина Бонджолова Степените за сравнение като основа на експресивни синтактични конструкции в медиите и рекламата.....	199
Stopniowanie jako podstawa ekspresywnych konstrukcji składniowych w mediach i reklamie	

Joanna Mleczo, Barbara Popiołek Sufiksy ze spółgłoską –s- w języku bułgarskim i serbskim.....	205
Иiana Genew-Puhalewa Оценъчна лексика с елемент ‘чест’ в съвременния български език.....	221
Słownictwo wartościujące z elementem semantycznym ‘cześć’ we współczesnym języku bułgarskim.	
Katarzyna Strzepowicz Ужыванье форм гречесностиowych в булгарским и польским дискурсе.....	229
Joanna Mleczo Bułgarska ludowa bajka magiczna - wyznaczniki gatunku.....	240
Wania Krystanowa Nowatorskie podejście w procesie opanowania języka.....	248
Siergiej Kowalow Шматмоўнасць літаратуры Вялікага княства Літоўскага ў эпоху Рэнесансу.....	253
Literatura wielojęzyczna w Wielkim Księstwie Litewskim epoki Renesansu	
Мария Жигалова Онтологический мир А. Мицкевича в контексте белорусской культуры.....	260
Anna Kasperek Драматургія Францішка Аляхновіча ў ацэнцы Максіма Гарэцкага.....	268
Dramaturgia Franciszka Alachnowicza w ocenie Maksyma Hareckiego	
Iwona Macheta Таварыства беларускіх літаратараў „Тутэйшыя” – 20 гадоў з дня існавання.....	273
Towarzystwo literatów białoruskich „Tutejsi” – 20 lat od dnia utworzenia	
Мария Жигалова Философские размышления о вечном в лирике Ф.Тютчева (на примере стихотворений «Silentium», «Нам не дано предугадать...».).....	278
Daniel Sawicki Problemy ruskiej muzycznej simiografii epoki „Starego Istinnorieczija”.....	284
Marta Przybylska Pytania bez odpowiedzi. Druga wojna czeczeńska Anny Politkowskiej.....	297